

CASE ACTION REPORT

IN CZECH

Funded by
the European Union

EUROPEAN YOUTH PARLIAMENT

station

100%
FOR THE CHILDREN

YOUTH AND
ENVIRONMENT
EUROPE

Introduction

Níže jsou uvedeny čtyři prioritní případy.

Vycházejí z našich konzultací se stakeholdery, odpovědí z dotazníků a z naší zprávy o shrnutí znalostí [Building Climate Resilient Cities: Youth Perspectives and Practices](#).

About Y-Rescue

Funded by
the European Union

Y-RESCUE is a project that empowers young people to lead transformative climate action in urban areas increasingly threatened by environmental challenges.

Launched in 2025, the project will mobilise 300 young participants (aged 18–30) and youth organisations across several European partner countries to co-create local resilience solutions and strengthen youth entrepreneurship in the climate field. More specifically, throughout Y-RESCUE partners and young participants together will attend workshops, identify challenges, and come up with innovative solutions. By making the most of peer learning, mentorship, and shared resources, the project will build its participants' skills in leadership and project management, while ensuring valuable action is carried out to fight environmental challenges.

Contextual Relevance and Cultural Sensitivity Assessment

We conducted a contextual relevance and cultural sensitivity assessment for the four Y-RESCUE challenge cases. It was designed to ensure the cases are inclusive, adaptable, and meaningful across diverse European cities. The assessment combined four evidence sources: a desk-based knowledge review, 21 stakeholder interviews, over 300 youth surveys, and a focus group workshop with 16 experts and stakeholders. Together, these informed the development of challenge cases that reflect shared urban climate issues across Europe, including air pollution, extreme heat, lack of green space, underused urban land, food insecurity, and unequal exposure to environmental risks. The process focused on creating challenge frameworks that are flexible enough to work across different governance systems, climate zones, municipal capacities, and neighbourhood contexts.

The assessment also examined how well the cases align with youth priorities, participation realities, and cultural inclusion. Findings showed that young people are most motivated by climate action that is practical, community-based, visible, creative, and meaningful rather than symbolic. To reduce exclusion, the cases avoid assumptions about digital access, technical expertise, free time, institutional trust, or identical experiences across countries. Particular attention was given to vulnerable groups such as low-income communities, migrants, older adults, children, and people with disabilities. Overall, the assessment confirmed that the four cases address urgent urban climate challenges while supporting equitable participation, youth leadership, local innovation, and practical action adaptable to many European contexts.

Případ 1

Otázka případu

Jak mohou mladí lidé spoluvytvářet a zavádět škálovatelná řešení ke snížení znečištění ovzduší, která upřednostňují a zahrnují zranitelné skupiny ve městech?

Městský environmentální problém a zamýšlený dopad

Znečištění ovzduší je jedním z nejzřetelnějších způsobů, jak klima a městské plánování ovlivňují každodenní život. Ulice s hustou dopravou, vytápění fosilními palivy, průmyslová činnost a špatné plánování vystavují obyvatele škodlivým částicím a plynům. Děti, starší lidé, osoby s chronickými onemocněními a nízkopříjmové skupiny bývají často zasaženy nejvíce, protože mohou žít, studovat nebo pracovat poblíž znečištěných silnic a mají méně prostředků, jak se expozici vyhnout.

Zamýšleným dopadem je pomoci mladým lidem a zranitelným skupinám přejít z role postižených komunit do role aktivních spoluvůdců čistších a zdravějších čtvrtí. Řešení by mohla snížit vystavení znečištění, zlepšit povědomí prostřednictvím dostupných dat, ovlivnit rozhodování v oblasti dopravy a plánování a vytvořit modely, které lze opakovat v jiných čtvrtích nebo městech.

Proč je tento případ důležitý

Ovlivňuje každodenní život už nyní: Vzduch, který lidé dýchají cestou do školy, práce a domů, přímo poškozuje zdraví.

Některé skupiny jsou zasaženy mnohem více než jiné: Děti, nízkopříjmové skupiny a lidé žijící poblíž rušných silnic čelí nejvyšším rizikům.

Mladí lidé jsou ovlivněni, ale jen zřídka slyšeni: Toto je příležitost to změnit a dát jim skutečný vliv.

Řešení již existují, ale je třeba je rozšířit: Města potřebují praktické a inkluzivní nápady, které lze široce implementovat.

Často je neviditelné a podceňované: Na rozdíl od jiných environmentálních problémů je znečištění ovzduší obtížně viditelné, což může usnadnit ignorování jeho dopadů na zdraví, přestože každý den ovlivňuje miliony lidí.

Vaše řešení by mohlo

- **Být participativní a inkluzivní.** Zapojit mladé lidi a zranitelné skupiny do každé fáze: identifikace problémů, navrhování nápadů, testování řešení a vyhodnocování výsledků.
- **Používat dostupné nástroje.** Zvážit metody občanské vědy, které obyvatelům umožní shromažďovat důkazy a navrhopvat změny.
- **Být škálovatelné a cenově dostupné.** Řešení by měla být přenositelná do dalších škol, okresů nebo měst.
- **Vytvářet dlouhodobý dopad.** Kombinovat rychlé výsledky (čistší školní ulice, bezpečnější pěší trasy) s dlouhodobou změnou (lepší zdraví, silnější participace, vliv na politiku).
- **Budovat místní zapojení.** Spolupracovat se školami, mládežnickými kluby, bytovými sdruženími a komunitními organizacemi.
- **Být proaktivní.** Co můžeme udělat pro snížení znečištění především?
- **Zvyšovat povědomí.** Jedná se o globální problém, který potřebuje větší pozornost.

Slovníček

Znečištění ovzduší: Škodlivé částice a plyny ve venkovním ovzduší. V tomto případě mezi klíčové znečišťující látky patří PM2.5, které mohou pronikat hluboko do plic a krevního oběhu, a NO₂, který je často spojován s dopravou a spalováním.

Občanská věda: Výzkum nebo shromažďování důkazů, při kterém členové veřejnosti pomáhají sbírat, interpretovat nebo používat data k podpoře znalostí, akce nebo politických změn.

Participativní rozpočtování: Demokratický proces, při kterém občané pomáhají rozhodovat o tom, jak bude část veřejného rozpočtu využita.

Klimatická odolnost: Schopnost měst, komunit a institucí připravit se na klimatická rizika, reagovat na ně, přizpůsobit se jim a zotavit se z nich.

Zranitelné skupiny: Lidé, kteří čelí vyššímu riziku újmy a mohou mít méně prostředků k vlastní ochraně. Zranitelnost může souviset s věkem, zdravím, příjmem, bydlením, zdravotním postižením, migračním statutem, pracovními podmínkami, jazykovou dostupností nebo lokalitou.

Problém

Znečištění ovzduší způsobuje v celé Evropě závažné zdravotní škody. Přispívá k respiračním onemocněním, srdečním chorobám, zhoršené kvalitě života a předčasným úmrtím. U dětí se může rozvinout astma nebo mohou mít problémy se soustředěním ve znečištěném prostředí, zatímco starší lidé mohou zažívat zhoršení zdravotního stavu. Znečištění ovzduší je také nerovnoměrné: čtvrti, které již čelí sociálnímu znevýhodnění, často mají nejhorší kvalitu ovzduší.

Do budoucna se problém pravděpodobně ještě zhorší kvůli změně klimatu. Vyšší teploty mohou způsobit, že se znečištění ovzduší bude snadněji hromadit, a delší období horka a sucha mohou vést ke znečištěnějšímu ovzduší. Očekává se také častější výskyt lesních požárů, které mohou šířit kouř na velké vzdálenosti. Bez silných opatření ke snížení znečištění to znamená, že kvalita ovzduší pravděpodobně zůstane v Evropě i v budoucnu vážným zdravotním problémem.

Kontextové úvahy a zahrnutí zranitelných skupin

Vaše řešení by mělo začít identifikací toho, kdo je nejvíce vystaven a kdo má nejmenší šanci být slyšen. Relevantní zranitelné skupiny mohou zahrnovat děti a mladé lidi cestující do školy, starší osoby, těhotné osoby, lidi s astmatem, CHOPN, kardiovaskulárními chorobami nebo jinými chronickými onemocněními, nízkopříjmové domácnosti, lidi žijící poblíž hlavních silnic nebo průmyslových oblastí, pracovníky venku, migranty a obyvatele s omezeným přístupem k digitálním nástrojům nebo oficiálním informacím.

Účastníci by měli zvážit, jak různé skupiny zažívají znečištění ovzduší odlišně. Například dítě jdoucí do školy, kurýr jedoucí celý den na kole, starší člověk žijící vedle hlavní silnice a mladý člověk s astmatem mohou čelit různým rizikům. Příklad by proto měl týmy povzbudit k přemýšlení o vzorcích expozice, nejen o úrovních znečištění.

Účast musí být také realistická. Někteří mladí lidé a obyvatelé nemusí mít čas na dlouhá setkání kvůli studentským zaměstnáním nebo obecné rovnováze mezi pracovním a osobním životem. Cílové skupiny nemusí důvěřovat veřejným institucím, nemusí plynule hovořit jazykem projektu, nemusí se cítit jistě při práci s technickými daty nebo mohou mít obecně negativní postoj k dobrovolnické práci. Materiály by měly být přístupné, netechnické a dostupné v relevantních jazycích a formátech. Účast by neměla záviset na vlastnictví chytrého telefonu, odborných znalostech nebo členství v existující environmentální organizaci.

Měly by být zváženy také etické otázky. Sběr dat by neměl stigmatizovat konkrétní ulice, školy, komunity nebo obytné oblasti. Týmy by se měly vyvarovat zobrazování zranitelných skupin pouze jako obětí a místo toho uznat jejich znalosti, priority a životní zkušenosti. Měly by také zvážit, zda navrhované řešení pouze nepřesune znečištění jinam, například z jedné ulice do druhé.

Nejdůležitější je, aby mladí lidé a dotčené skupiny měli viditelný vliv na proces. Neměli by pouze poskytovat data, příběhy nebo neplacenou práci pro rozhodnutí učiněná jinými.

Příklady existujících řešení

City Trees

Příkladem iniciativy, která pomáhá bojovat proti znečištění ovzduší v městském prostředí, je koncept „City Trees“. Tento přístup integruje vertikální hydroponické rostlinné systémy do městské infrastruktury za účelem zlepšení kvality ovzduší. V kontrolovaných experimentech byly rostlinné systémy umístěny v uzavřených prostředích, aby se změřila jejich schopnost absorbovat pevné částice ze vzduchu. Výsledky ukázaly, že když vzduch prochází hustými rostlinnými korunami, koncentrace pevných částic může být snížena přibližně o 25–30 %, v závislosti na faktorech, jako je typ rostlin a podmínky proudění vzduchu.

Na základě těchto výsledků byly vertikální rostlinné instalace známé jako „City Trees“ zřízeny v německém městě Drážďany. Tyto systémy kombinují environmentální inženýrství s městskou zelení a využívají hydroponicky pěstované rostliny k filtrování znečištěného vzduchu a zároveň přispívají k zelenější a udržitelnější městské krajině.

Biologické čištění vzduchu ve vnitřním prostředí

Příkladem snižování městského znečištění ovzduší je používání rostlinných vzduchových filtrů v interiérech. Tyto systémy protlačují vzduch kořeny rostlin, kde mikroorganismy rozkládají škodlivé znečišťující látky, jako je formaldehyd. Na rozdíl od běžných pokojových rostlin činí tento aktivní proud vzduchu systém mnohem účinnějším, zlepšuje kvalitu vnitřního ovzduší a vytváří zdravější budovy.

Tento přístup je součástí biologického čištění vzduchu, které kombinuje rostliny a mikroorganismy k čištění vzduchu. V systémech, jako jsou biofiltry, prochází znečištěný vzduch kořenovými zónami nebo povrchy, kde mikroorganismy přeměňují kontaminanty na neškodné látky, jako je CO_2 a voda. Pokročilejší systémy, jako jsou reaktory na bázi řas, mohou dokonce zachycovat CO_2 a uvolňovat kyslík, čímž pomáhají regulovat vnitřní ovzduší a klimatické podmínky. Takové systémy již byly testovány ve školách ve Švédsku. Výsledky ukázaly 10% snížení úrovně CO_2 a mírně vyšší a stabilnější teploty v důsledku přítomnosti zelených rostlin.

Byens luft

Byens Luft je příkladem toho, jak mohou města aktivně pracovat na boji proti znečištění ovzduší prostřednictvím digitálního monitorování a veřejného povědomí. Iniciativa vyvinutá magistrátem Kodaně poskytuje občanům předpovědi kvality ovzduší v reálném čase, upozornění na znečištění a zdravotní doporučení, která pomáhají snížit vystavení škodlivému znečištění ovzduší. Kombinací environmentálních dat, technologií a strategií veřejného zdraví Byens Luft ukazuje, jak mohou městské iniciativy podporovat čistší ovzduší a zdravější životní podmínky, zejména pro zranitelné skupiny, jako jsou děti, těhotné ženy a lidé s astmatem nebo srdečními a plicními chorobami.

Nízkoemisní zóny

Barcelonská nízkoemisní zóna (ZBE) je příkladem toho, jak mohou města snižovat znečištění ovzduší omezením přístupu pro nejvíce znečišťující vozidla v městských oblastech. Iniciativa zavedená v roce 2020 si klade za cíl zlepšit kvalitu ovzduší a chránit veřejné zdraví omezením emisí vozidel během dopravních špiček. Systém kombinuje environmentální regulaci, digitální monitorování a politiky udržitelné mobility s cílem podporovat čistší dopravu a snižovat škodlivé znečištění ovzduší ve městě.

Literatura k dalšímu zkoumání

- [Amrane, A., Nguyen, T. A., & Assadi, A. A. \(2022\). Indoor air pollution and treatment strategies—Hybrid catalysis and biological processes to treat volatile organic compounds. In Hybrid and Combined Processes for Air Pollution Control. Elsevier.](#)
- [Dresden Concept. \(n.d.\). CityTree.](#)
- [Zhiqiang Wang, Jingjing Pei, Jensen S. Zhang, Experimental investigation of the formaldehyde removal mechanisms in a dynamic botanical filtration system for indoor air purification, Journal of Hazardous Materials, Volume 280, 2014, Pages 235-243, ISSN 0304-3894.](#)
- [Saenger, P. and Schroeder, F.-G. \(2019\). Green city solutions - a new concept for greener cities and reduction of air pollution. Acta Hortic. 1266, 181-186 DOI: 10.17660/ActaHortic.2019.1266.25](#)
- [Danielski, L., Svensson, Å., Weimer, K., Lorentzen, L., & Warne, M. \(2022\). Effects of Green Plants on the Indoor Environment and Wellbeing in Classrooms—A Case Study in a Swedish School. Sustainability, 14\(7\), 3777.](#)
- [Københavns Kommune. \(n.d.\). Byens Luft.](#)
- [Barcelona.com. \(n.d.\). ZBE Barcelona: Low emission zone.](#)

Případ 2

Otázka případu

Jak mohou mladí lidé transformovat nevyužívané městské prostory na prosperující, soběstačné ekosystémy prostřednictvím škálovatelných, nízkonákladových a inkluzivních řešení?

Městský environmentální problém a zamýšlený dopad

Mnoho měst obsahuje zanedbané nebo nevyužívané prostory, jako jsou prázdné pozemky, nadměrně zpevněné plochy, pásy podél silnic nebo opuštěná půda. Tyto šedé prostory často zvyšují teplotu, zhoršují záplavy, snižují biodiverzitu a způsobují, že čtvrti působí odpojeně nebo nebezpečně. Zároveň má mnoho obyvatel příliš malý přístup k přírodě, zejména zranitelné skupiny, jako jsou nízkopříjmové skupiny, děti, starší lidé a osoby s omezenou mobilitou, které mohou mít méně příležitostí k přístupu do bezpečných a blízkých zelených prostor.

Tyto oblasti by mohly ochlazovat čtvrti, absorbovat dešťovou vodu, podporovat biodiverzitu a vytvářet prostory pro komunitní život. Řešení by měla být cenově dostupná, snadno přizpůsobitelná a možná replikovatelná v mnoha městských prostředích.

Proč je tento případ důležitý

- Města jsou stále teplejší a zranitelnější:** Prázdné zpevněné plochy zhoršují vlny veder a záplavy.
- Mnoho lidí postrádá přístup k přírodě:** To ovlivňuje pohodu, zdraví a kvalitu života, zejména v hustě osídlených oblastech.
- Malé změny mohou mít velký viditelný dopad:** I jednoduché zelené zásahy mohou proměnit to, jak místo působí a funguje.
- Mladí lidé jsou ovlivněni, ale jen zřídka slyšeni:** Toto je příležitost to změnit a dát jim skutečný vliv.
- Komunity mohou vést změnu:** Tyto prostory nabízejí jasnou příležitost pro místní vlastnictví a akci.

Vaše řešení by mohlo

- **Vnést život do šedých prostor.** Transformovat nevyužitou půdu pomocí přírodě blízkých řešení. Pro tento účel by mohla být využita místa jako střechy, nádvoří, prázdné pozemky, parkovací plochy a zanedbané zelené plochy.
- **Mapovat prostory nejvhodnější pro transformaci.** Jak můžeme identifikovat prostory, kde by transformace přinesla největší přínosy?
- **Být vedené komunitou.** Zapojit obyvatele, školy, místní skupiny apod. do plánování a péče. Vlastnictví komunitou je klíčové pro udržitelnost a úspěch řešení. Roli může hrát také nedostatek znalostí o řešeních a údržbě. Design by měl být zaměřený na člověka.
- **Používat přírodě blízké metody.** Upřednostňovat původní rostliny, stín, stanoviště pro opylovače, propustné povrchy apod.
- **Být nízkonákladové a škálovatelné.** Vytvářet jednoduché modely, které mohou ostatní čtvrti přizpůsobit a implementovat.

- **Posilovat sounáležitost a inkluzi.** Učinit prostory atraktivními, bezpečnými a přívětivými pro různé skupiny a generace. Prostory by mohly být integrovány se sociálními aktivitami nebo pořádáním akcí pro další zapojení komunity.
- **Spolupracovat se systémy městského plánování** a odborníky za účelem získání potřebného financování a překonání nedostatku politické prioritizace, byrokracie a neshod mezi stakeholdery, jako jsou odborní spojenci, architekti, stavitelé apod. Finanční a politická podpora jsou klíčovými faktory úspěchu tohoto projektu.

Slovníček

Přírodě blízká řešení: Přístupy, které využívají nebo podporují přírodní systémy k řešení sociálních a environmentálních výzev. Ve městech to může zahrnovat stromy, dešťové zahrady, zelené střechy, mokřady, louky nebo obnovenou půdu.

Kapesní park: Malý veřejný zelený prostor vytvořený v hustě zastavěné městské oblasti, často na zbytkové, zpevněné nebo nevyužívané ploše.

Dešťová zahrada: Mělká osázená plocha navržená ke sběru dešťové vody ze střech, ulic nebo chodníků a umožňující její vsakování do půdy.

Zelený koridor: Propojená trasa nebo řetězec zelených ploch, který spojuje parky, ulice, vodní cesty nebo biotopy a umožňuje pohyb lidí, druhů, chladu a ekologických procesů městem.

Biodiverzita: Rozmanitost rostlin, zvířat, hmyzu, biotopů a ekologických vztahů v dané oblasti.

Propustný povrch: Povrch, který umožňuje dešťové vodě pronikat do půdy namísto odtékání do kanalizace nebo ulic.

Ekosystémové služby: Přínosy, které lidé získávají z přírody, jako je ochlazování, čistší vzduch, zmírnění záplav, opylování, stín, rekreace a zlepšená pohoda.

Zranitelné skupiny: Lidé, kteří čelí vyššímu riziku újmy a mohou mít méně prostředků k vlastní ochraně. Zranitelnost může souviset s věkem, zdravím, příjmem, bydlením, zdravotním postižením, migračním statutem, pracovními podmínkami, jazykovou dostupností nebo lokalitou.

Problém

Šedé městské oblasti akumulují teplo, zvyšují riziko záplav a poskytují malou hodnotu obyvatelům nebo volně žijícím živočichům. V mnoha čtvrtích, zejména v nízkopříjmových oblastech, je přístup ke kvalitním zeleným plochám omezený. Bez opatření se města stávají teplejšími, méně zdravými a méně sociálně propojenými.

Získané poznatky

Malé zelené zásahy mohou mít velké účinky, když lidé pomáhají s jejich vytvářením. Původní rostliny snižují potřebu údržby, zatímco péče komunity zvyšuje starostlivost a dlouhodobý úspěch. Nejúčinnější projekty jsou často jednoduché, viditelné a lokální spíše než drahé nebo vysoce technické.

K tomuto případu by se mělo přistupovat jako k partnerství s místní samosprávou; tyto prostory jsou obvykle v její správě a může transformační akce buď blokovat, nebo podporovat.

Kontextové úvahy a zahrnutí zranitelných skupin

Vaše řešení by mělo zvážit, kdo v současnosti postrádá přístup k bezpečným a kvalitním zeleným plochám. Zranitelné nebo snadno přehlížené skupiny mohou zahrnovat obyvatele hustě osídlených čtvrtí s malým množstvím stromů, děti a mladé lidi s omezeným venkovním prostorem, starší osoby potřebující stín a místa k odpočinku, osoby se zdravotním postižením nebo omezenou mobilitou, nízkopříjmové obyvatele, nájemníky, migranty a lidi žijící v oblastech vystavených horku nebo záplavám.

Měli byste zvážit, jak mohou různí lidé používat stejný prostor odlišně. Děti mohou potřebovat bezpečné a viditelné herní plochy. Starší lidé mohou potřebovat posezení, stín, krátké pěší vzdálenosti a jasně vyznačené cesty. Lidé s omezenou mobilitou mohou potřebovat bezbariérový přístup, pevné povrchy a dostatek prostoru pro bezpečný pohyb.

Mladí lidé mohou potřebovat prostory, které působí přívětivě, nikoli přehnaně kontrolovaně. Ženy, dívky, LGBTQ+ lidé a menšinové skupiny mohou veřejný prostor vnímat odlišně v závislosti na bezpečnosti, viditelnosti a sociálních normách.

Vaše řešení by také mělo podporovat pozornost vůči stávajícím způsobům využívání lokality. Zdánlivě „prázdný“ prostor může být již neformálně využíván k setkávání, odpočinku, procházkám, neformálním hrám, parkování, zkratkám nebo společenským aktivitám. Tato využití by měla být pochopena před zahájením redesignu.

Zelená gentrifikace je dalším důležitým hlediskem. Zlepšení oblasti může zvýšit atraktivitu a investice, ale může také přispět ke zvyšování nájmů, privatizaci nebo vyloučení. Týmy by měly zvážit, kdo z transformace profituje a zda prostor zůstává skutečně veřejný a přístupný.

Ekologické volby by měly být místně vhodné. Zapojení samospráv, místních obyvatel, škol, výzkumníků, podniků a nevládních organizací je zásadní pro důležité místní ukotvení. Výběr rostlin, potřeba vody, kapacita údržby, půdní podmínky, sezónní změny a hodnota biodiverzity jsou důležité. Prostor, který při otevření vypadá dobře, ale nedokáže přežít suchu, vandalismus nebo nedostatek péče, nevytvoří dlouhodobou odolnost. Je důležité, aby každý zapojený něco získal z účasti. Řešení by měla být vyvíjena ve spolupráci s těmi, kdo je budou používat nebo jimi budou ovlivněni v každodenním životě.

Je také důležité zdůraznit, že integrace přírody do měst může přinést mnoho výhod. Zvýšená biodiverzita, posílená komunita a rozvoj znalostí mohou zlepšit pohodu a duševní zdraví. Městské prostory mohou být využívány k učení a rekreaci, což také posiluje pohodu a participaci.

Nejdůležitější je, aby mladí lidé a dotčené skupiny měli viditelný vliv na proces. Neměli by pouze poskytovat data, příběhy nebo neplacenou práci pro rozhodnutí učiněná jinými.

Příklady existujících řešení

Barcelona Super Blocks

Jedním z příkladů transformace nevyužívaných městských prostor na udržitelnější a komunitně zaměřená prostředí je iniciativa „Superblocks“ (Superilles) v Barceloně. Projekt přeměňuje ulice dominované dopravou a zpevněné městské plochy na zelenější veřejné prostory zaměřené na lidi omezením přístupu automobilů a navrácením prostoru stromům, rostlinám, posezení, herním plochám a komunitním aktivitám.

Přepracováním skupin městských bloků iniciativa vytváří chladnější a obyvatelnější čtvrti, které podporují biodiverzitu, snižují znečištění ovzduší a hluk a podporují chůzi a cyklistiku. Transformované prostory fungují jako malé městské ekosystémy, které zlepšují kvalitu životního prostředí a zároveň posilují sociální propojení a místní komunitní život.

Model je relativně nízkonákladový ve srovnání s rozsáhlou městskou přestavbou, protože převážně znovu využívá existující ulice a veřejné prostory namísto budování zcela nové infrastruktury. Barcelona také ukázala, že tento přístup lze rozšířit do mnoha čtvrtí, což z něj činí replikovatelný příklad toho, jak mohou města proměnit šedé a nevyužívané městské oblasti ve zdravější, zelenější a inkluzivnější prostředí.

Přestavěná loděnice De Ceuvel

De Ceuvel v Amsterdamu je příkladem toho, jak může být znečištěný a nevyužívaný průmyslový areál transformován na soběstačný městský ekosystém prostřednictvím nízkonákladových a cirkulárních řešení. Bývalá loděnice byla přeměněna na kreativní a udržitelný komunitní prostor využitím znovupoužitých hausbótů jako kanceláří, studií a pracovních prostor. Protože byla půda silně kontaminovaná, projekt využil rostliny k přirozenému čištění půdy prostřednictvím fytořemediace namísto nákladných výkopových prací.

Lokalita byla navržena tak, aby byla z velké části soběstačná, s využitím solární energie, sběru dešťové vody, kompostovacích toalet a přírodních systémů čištění odpadních vod. De Ceuvel také zahrnuje sdílené veřejné prostory, jako je kavárna a komunitní oblasti podporující sociální interakci a místní podnikání. Projekt ukazuje, jak lze opuštěnou městskou půdu znovu využít cenově dostupnými, inovativními a environmentálně regenerativními způsoby.

Přeměněná železniční trať La Petite Ceinture

La Petite Ceinture v Paříži je bývalá železniční trať o délce 32,5 km, která obepíná město uvnitř okružní silnice périphérique. Původně byla postavena v 50. letech 19. století za účelem propojení pařížských železničních stanic a sloužila jak nákladní, tak osobní dopravě, než postupně přestala být pravidelně využívána.

Dnes byly části opuštěné železnice přeměněny na veřejné zelené plochy, pěší stezky a městské koridory biodiverzity. Projekt znovu využívá nevyužitou infrastrukturu k vytvoření zelenějšího a přístupnějšího městského prostředí při současném zachování ekologických biotopů v hustě zastavěném městě. Některé úseky zůstávají nepřístupné, protože železnice je stále oficiálně součástí francouzské národní železniční sítě a určité tunely a koleje nadále slouží provozním nebo bezpečnostním funkcím.

Transformace La Petite Ceinture je často zdůrazňována jako příklad toho, jak mohou města přeměnit nevyužitou infrastrukturu na nízkonákladové veřejné prostory založené na přírodě, které podporují biodiverzitu, rekreaci a městskou odolnost.

‘Adopt a Green Space’

Program [Adopt a Green Space](#) rady Midlothian je komunitně vedená iniciativa, která umožňuje místním skupinám převzít aktivní roli v péči o veřejné zelené plochy v Midlothianu. Komunitní organizace mohou formálně „adoptovat“ parky, krajnice, keřové záhony a další zelené plochy a ve spolupráci s radou provádět činnosti, jako je sběr odpadků, pletí, výsadba květin a cibulovin, prořezávání keřů a vytváření stanovišť pro luční květiny. Program podporuje biodiverzitu, zlepšuje vzhled čtvrtí a posiluje místní péči tím, že obyvatelům dává příležitost utvářet a udržovat zelenější a zdravější prostory ku prospěchu lidí i přírody.

Literatura k dalšímu zkoumání

- [Barcelona Super Blocks](#)
- [De Ceuve](#)
- [La Petite Ceinture](#)
- [Adopt a Green Space](#)

Případ 3

Otázka případu

Jak mohou mladí lidé proměnit nevyužívané městské prostory na komunitní farmy a zahrady, které poskytují cenově dostupné potraviny a vytvářejí místní příležitosti pro budování komunity?

Městský environmentální problém a zamýšlený dopad

Městské potravinové systémy jsou často odpojené od místního života. Potraviny cestují na dlouhé vzdálenosti, ceny rostou a mnoho lidí má omezený přístup ke zdravým potravinám, zejména zranitelné skupiny, jako jsou nízkopříjmové domácnosti, migranti a lidé bez přístupu k soukromým venkovním prostorům. Zároveň zůstávají prázdné pozemky nevyužité, zatímco komunity zažívají izolaci a mají méně sdílených prostor. Zamýšleným dopadem je vytvořit místní potravinové prostory, které posílí jak klimatickou odolnost, tak sociální odolnost.

Komunitní farmy a zahrady by měly poskytovat čerstvé a cenově dostupné potraviny, snižovat odpad prostřednictvím cirkulárních systémů, jako je kompostování a opětovné využívání potravin, znovu propojit lidi s přírodou a vytvářet příležitosti pro vzdělávání, dobrovolnictví, podnikání a rozvoj obživy. Kombinací produkce potravin s vařením a aktivitami zaměřenými na chuť mohou tyto prostory ukázat, že místně pěstované potraviny mohou být udržitelné i příjemné. Přestože komunitní zahrady nemohou nahradit supermarkety, mohou doplnit stávající potravinové systémy tím, že učiní zdravé potraviny dostupnějšími a vytvoří atraktivní místa, která spojují lidi napříč sociálními a kulturními rozdíly.

Proč je tento případ důležitý

- Potraviny jsou stále dražší a méně dostupné:** Mnoho obyvatel měst si jen obtížně může dovolit zdravé jídlo.
- Města spoléhají na křehké globální systémy:** Dlouhé dodavatelské řetězce jsou zranitelné vůči narušení a dopadům klimatu.
- Lidé jsou odpojeni od produkce potravin:** Tento případ znovu propojuje lidi s tím, jak jsou potraviny pěstovány a sdíleny.
- Nevyužitá půda je promarněnou příležitostí:** Města již mají prostory, které by mohly podporovat potraviny, vzdělávání a komunitu.
- Mladí lidé jsou ovlivněni, ale jen zřídka slyšeni:** Toto je příležitost to změnit a dát jim skutečný vliv.

Vaše řešení by mohlo

- **Vytvářet potravinové komunity.** Navrhovat sdílené zahrady, pěstitelské prostory, potravinová centra apod., kde obyvatelé společně produkují potraviny.
- **Být ekonomicky udržitelné.** Zkoumat trhy, předplatné, družstva nebo reinvestování příjmů do projektu.
- **Budovat partnerství.** Spolupracovat se školami, obcemi, nevládními organizacemi, bytovými skupinami a místními podniky pro lepší integraci a údržbu.
- **Propojovat jídlo a komunitu.** Řešení by se nemělo zaměřovat pouze na pěstování potravin, ale také na vzdělávání, sdílení, kulturní výměnu, pohodu a místní vztahy pro lepší údržbu.
- **Podporovat dovednosti a obživu.** Zahrnovat vzdělávací příležitosti, které pomáhají zranitelným skupinám rozvíjet praktické dovednosti a cesty k zaměstnání nebo podnikání.

- **Vytvářet cirkulární systémy.** Minimalizovat odpad prostřednictvím kompostování, sdílení potravin, opětovného využívání vody a dalších regenerativních praktik.
- **Být praktické a replikovatelné.** Udržovat nástroje, školení a pěstitelské metody jednoduché a přístupné. Projekt by měl být dlouhodobě udržitelný.
- **Být inkluzivní.** Zajistit fyzickou přístupnost pro lidi s různými typy zdravotního postižení a zvážit inkluzivitu všech psaných materiálů.
- **Zohledňovat biodiverzitu.** Komunita a přístup k potravinám jsou základními pilíři! Biodiverzita by však měla být také zahrnuta zohledněním původních rostlin. Když podporujete lidi ve spojování s těmi, kteří si pěstují vlastní potraviny, a snižování přepravních vzdáleností potravin, mohou být posíleny komunita, přístup k potravinám i biodiverzita.

Slovníček

Městské zemědělství: Pěstování, produkce a někdy i zpracování potravin v městských oblastech, například na prázdných pozemcích, střechách, nádvořích, školních pozemcích, balkonech nebo komunitních zahradách.

Potravinová bezpečnost: Spolehlivý fyzický, sociální a ekonomický přístup k dostatečnému množství bezpečných, výživných a kulturně vhodných potravin pro zdravý život.

Družstevní model: Způsob organizace projektu, kde členové sdílejí odpovědnost, rozhodování, rizika a přínosy.

Cirkulární systém: Systém, který udržuje zdroje, jako jsou voda, živiny, organický odpad a materiály, v používání co nejdéle a zároveň snižuje množství odpadu.

Participace komunity: Sdílená odpovědnost a rozhodování mezi lidmi, kteří projekt využívají, utvářejí a jsou jím ovlivněni.

Zranitelné skupiny: Lidé, kteří čelí vyššímu riziku újmy a mohou mít méně prostředků k vlastní ochraně. Zranitelnost může souviset s věkem, zdravím, příjmem, bydlením, zdravotním postižením, migračním statutem, pracovními podmínkami, jazykovou dostupností nebo lokalitou.

Problém

Mnoho měst spoléhá na dlouhé dodavatelské řetězce pro zásobování potravinami, což zvyšuje emise uhlíku a činí města zranitelnější vůči narušením. Zdravé potraviny jsou často drahé a mnoho obyvatel měst zažívá potravinovou nejistotu. Mnoho lidí ve městech je odpojeno od toho, jak se potraviny pěstují a produkují. Kromě toho zůstává volná městská půda často nevyužitá namísto toho, aby byla rozvíjena na prostory, které by mohly podporovat místní produkci potravin, sociální interakci a silnější komunity.

Získané poznatky

Praktické projekty mají velkou sílu. Když si mladí lidé sami pěstují potraviny, často získávají sebevědomí, praktické dovednosti a silnější environmentální povědomí, zatímco budují nové sociální vazby. Úspěšné zahrady obvykle kombinují produkci potravin se vzděláváním a sdílenou odpovědností. Společné pěstitelské plochy mohou povzbudit obyvatele měst, aby převzali iniciativu v pěstování.

Úspěšné projekty jsou často ty, které nevyžadují velký závazek, ale jsou poskytovány jako nízkoúrovňová možnost pro lidi, jak rozšířit své vzdělání a potravinovou suverenitu.

Kontextové úvahy a zahrnutí zranitelných skupin

Vaše řešení by mělo jasně zvážit, kdo má přístup ke zdravým potravinám, kdo má přístup k půdě a kdo má čas a prostředky k účasti. Zranitelné nebo snadno přehlížené skupiny mohou zahrnovat nízkopříjmové domácnosti, mladé lidi s nestabilní pracovní nebo studijní dobou, samoživitele, migranty a uprchlíky, starší osoby, lidi se zdravotním postižením, obyvatele bez soukromých zahrad nebo balkonů a lidi zažívající potravinovou nejistotu.

Týmy by se měly vyvarovat předpokladu, že každý může pravidelně dobrovolničit. Někteří lidé se mohou účastnit pouze příležitostně, přicházet s dětmi, přispívat znalostmi namísto fyzické práce nebo dostávat potraviny bez účasti na zahradničení. Inkluzivní design by měl uznávat různé úrovně participace jako legitimní.

Fyzická přístupnost je důležitá. Lokality by měly být dosažitelné, bezpečné a použitelné pro lidi s různými potřebami mobility. Vyvýšené záhony, cesty, toalety, úložné prostory, sezení, osvětlení a bezpečné používání nástrojů mohou ovlivnit, kdo se může účastnit. Jazyková a kulturní přístupnost jsou také důležité. Potravinové preference, pěstitelské tradice, kuchařské praktiky a náboženské nebo kulturní potřeby by měly být respektovány.

Řešení by měla také vyžadovat pozornost k bezpečnosti půdy a životního prostředí. Kontaminace půdy, kvalita vody, vlastnictví, povolení k využívání půdy, dlouhodobý přístup a odpovědnost za údržbu mohou určovat, zda je projekt životaschopný. Pokud je půda dočasná, účastníci by měli rozumět tomu, co se stane, pokud bude lokalita prodána, zastavěna nebo znovu převzata.

Spravedlnost v distribuci sklizně je klíčová. Týmy by měly zvážit, zda jsou potraviny sdíleny, prodávány, darovány, vyměňovány nebo vyhrazeny účastníkům, a jak jsou rozhodnutí přijímána transparentně. Měly by také zvážit, zda projekt příliš nezávisí na neplacené práci mladých lidí nebo neplacené komunitní práci, zejména od lidí, kteří již čelí finančnímu tlaku.

Nejdůležitější je, aby mladí lidé a dotčené skupiny měli viditelný vliv na proces. Neměli by pouze poskytovat data, příběhy nebo neplacenou práci pro rozhodnutí učiněná jinými.

Příklady existujících řešení

St Werburghs City Farm

St Werburghs City Farm je komunitně provozovaná městská farma a charitativní organizace v Bristolu, která propojuje lidi s přírodou, jídlem a navzájem. Kombinuje zelené plochy, produkci potravin, vzdělávání a sociální programy za účelem zlepšení pohody, budování dovedností a posilování místních komunit. Farma zahrnuje zahrady, allotmenty, chráněné oblasti a prostory pro vzdělávání a akce a je otevřená veřejnosti. Organizace provozuje širokou škálu projektů, včetně vzdělávacích programů, aktivit pro mládež, dobrovolnictví a iniciativ sociální podpory. Ty se zaměřují na oblasti, jako je duševní zdraví, inkluze a environmentální povědomí, často se zaměřením na znevýhodněné skupiny. Spolupracuje také s partnery a nabízí prostor pro komunitně vedené projekty a aktivity.

Farma je financována kombinací zdrojů příjmů, včetně grantů od nadací a veřejných fondů, darů, crowdfundingu, akcí a menších příjmů ze služeb, jako je pronájem prostor a allotmentů. Financování je často projektové a může být krátkodobé, proto organizace aktivně pracuje na diverzifikaci příjmů a udržení finanční stability. Funguje jako registrovaná charitativní organizace řízená správní radou, s týmem zaměstnanců a mnoha dobrovolníků podporujících každodenní provoz. Farma také silně spoléhá na zapojení komunity, partnerství a spoluvytvářené projekty při poskytování služeb a údržbě svých prostor. Farma je příkladem toho, jak mohou být městské zelené plochy využívány nejen pro produkci potravin, ale také pro vzdělávání, sociální inkluzi a environmentální akce.

Lufa Farms

Lufa Farms je společnost zabývající se městským zemědělstvím se sídlem v Montrealu, jejímž cílem je pěstovat potraviny tam, kde lidé žijí, a učinit města soběstačnějšími. Společnost využívá skleníky na střechách k místní produkci čerstvých potravin bez zabírání nové půdy. Pomocí hydroponického zemědělství, recyklované vody, přirozené ochrany proti škůdcům a energeticky účinných systémů kombinuje Lufa Farms udržitelnou produkci potravin s online tržištěm, které propojuje spotřebitele přímo s místními potravinami.

Od otevření svého prvního skleníku v roce 2011 se společnost rozrostla do sítě velkých střešních farem po celém Montrealu. Kromě pěstování zeleniny a bylin provozuje Lufa Farms online farmářský trh, doručuje potravinové koše a podporuje programy proti potravinové nejistotě prostřednictvím darů a komunitních iniciativ. Společnost funguje jako soukromý podnik, generující příjmy z prodeje potravin, předplatného, doručovacích služeb a partnerství s místními producenty, přičemž podporuje udržitelnější městský potravinový systém.

Haver til Maver

Haver til Maver („Zahrady do bříšek“) je dánský neziskový vzdělávací program, který poskytuje dětem a mladým lidem praktické zkušenosti s pěstováním potravin, vařením a učením o přírodě a biodiverzitě. Iniciativa založená v roce 2006 dánským podnikatelem Sørenem Ejlersenem kombinuje školní zahrady s venkovním vzděláváním, kde účastníci pěstují vlastní zeleninu, připravují zdravá rostlinná jídla a zkoumají souvislosti mezi potravinami, udržitelností a komunitou. Prostřednictvím školních zahrad po celém Dánsku si Haver til Maver klade za cíl posílit environmentální povědomí, praktické dovednosti a zdravé stravovací návyky a zároveň inspirovat děti k tomu, aby se staly aktivními správci udržitelnější budoucnosti.

Incredible Edible

Incredible Edible je komunitně vedené hnutí, které začalo v Todmordenu v roce 2008 a využívá pěstování potravin jako způsob posilování místních komunit, podpory udržitelnosti a inspirace společenské změny. Dobrovolníci proměňují nevyužívané veřejné prostory na jedlé zahrady, kde může kdokoli zdarma pěstovat, sdílet a sklízet ovoce, zeleninu a byliny. Iniciativa kombinuje praktickou akci se vzděláváním a místním podnikáním a povzbuzuje lidi, aby se znovu spojili s potravinami, přírodou a navzájem. Od svého vzniku inspirovala Incredible Edible podobné projekty po celém Spojeném království i po celém světě a ukazuje, jak může komunitní zahradničení v malém měřítku přispět ke zdravějším, zelenějším a odolnějším městům.

Literatura k dalšímu zkoumání

- [St Werburghs City Farm. \(2026\). St Werburghs City Farm: A green urban oasis](#)
- [Lufa Farms. \(n.d.\). About Lufa Farms.](#)
- [Haver til Maver](#)
- [Incredible Edible](#)

Případ 4

Otázka případu

Jak mohou mladí lidé chránit nejzranitelnější skupiny před extrémním horkem v městských oblastech?

Městský environmentální problém a zamýšlený dopad

Extrémní horko je jedním z nejrychleji rostoucích klimatických rizik ve městech. Hustá zástavba, asfalt, omezený stín a nedostatek zeleně vytvářejí městské tepelné ostrovy, kde mohou být teploty mnohem vyšší než v okolních venkovských oblastech. Starší lidé, děti, osoby se zdravotním postižením nebo chronickými nemocemi, lidé bez domova a nízkopříjmové domácnosti jsou často nejvíce ohroženi.

Zamýšleným dopadem je chránit lidi před, během a po vlnách veder. Řešení by měla snižovat vystavení nebezpečnému horku, zlepšovat přístup k ochlazení a stínu, posilovat systémy sousedské péče a učinit připravenost na horko součástí každodenního městského plánování.

Proč je tento případ důležitý

- Extrémní horko je již smrtelným rizikem:** Vlny veder se zvyšují a mohou být život ohrožující, zejména ve městech a zejména pro již zranitelné lidi.
- Ne každý se může chránit sám:** Někteří lidé nemají přístup k ochlazení, bezpečnému bydlení nebo podpoře.
- Riziko horka je často neviditelné, dokud není příliš pozdě:** Lepší příprava může zabránit krizovým situacím.
- Jednoduché kroky mohou zachraňovat životy:** Komunitně založená a nízkonákladová řešení mohou rychle přinést skutečný rozdíl.
- Mladí lidé jsou ovlivněni, ale jen zřídka slyšeni:** Toto je příležitost to změnit a dát jim skutečný vliv.

Vaše řešení by mohlo

- **Identifikovat jak vysoce rizikové skupiny, tak vysoce riziková místa.** Řešení by mělo zvažovat, kdo je nejzranitelnější a kde je vystavení horku nejnebezpečnější.
- **Upřednostňovat lidi.** Zvažovat chladicí přístřešky, nouzovou podporu, sousedské kontroly a přístup k vodě.
- **Využívat přírodu k ochlazování.** Například stromy, stinné trasy, zelené střechy a reflexní povrchy.
- **Být decentralizované a jednoduché.** Zvažovat místní ochlazovací sady, mobilní podpůrné týmy a komunitně vedené reakce.
- **Zlepšovat připravenost.** Být připraven je stejně důležité jako mít řešení pro aktivní ochlazování.
- **Zapojovat mládež.** Zapojit mladé lidi do mapování hotspotů, osvětových kampaní a místních akcí.

Slovníček

Vlna veder: Období neobvykle vysokých teplot, často trvající několik dní nebo nocí, které může vytvářet zdravotní rizika, i když teploty nejsou podle místních standardů extrémní.

Městský tepelný ostrov: Situace, kdy jsou městské oblasti teplejší než okolní oblasti, protože budovy, asfalt a další tvrdé povrchy absorbují a uvolňují teplo, zatímco vegetace a stín jsou omezené.

Pasivní chlazení: Metody chlazení, které vyžadují málo nebo žádnou energii, jako je stín, přirozené větrání, izolace, reflexní povrchy, stromy a design budov snižující hromadění tepla.

Ochlazovací centrum: Veřejně přístupné místo, kam mohou lidé během extrémního horka přijít odpočinout si, ochladit se, získat přístup k vodě a zůstat v bezpečí.

Tepelný stres: Zátěž organismu, když se nedokáže účinně ochlazovat. Může způsobit dehydrataci, vyčerpání, úpal a zhoršení stávajících zdravotních problémů.

Zranitelné skupiny: Lidé, kteří čelí vyššímu riziku újmy a mohou mít méně prostředků k vlastní ochraně. Zranitelnost může souviset s věkem, zdravím, příjmem, bydlením, zdravotním postižením, migračním statusem, pracovními podmínkami, jazykovou dostupností nebo lokalitou.

Problém

Vlny veder již způsobují nemoci, úmrtí, narušení každodenních rutin a tlak na zdravotnické systémy. Nekvalitní bydlení může zadržovat teplo uvnitř, což činí noci obzvláště nebezpečnými. Oblasti s malým množstvím zeleně a mnoha zpevněnými povrchy bývají zasaženy nejvíce a ti s nejmenšími zdroji mají nejmenší schopnost se přizpůsobit.

Kontextové úvahy a zahrnutí zranitelných skupin

Vaše řešení by mělo zahrnovat podrobné posouzení zranitelnosti. Relevantní zranitelné skupiny zahrnují starší osoby, kojence a děti, těhotné osoby, lidi se srdečními, plicními, ledvinovými nebo metabolickými onemocněními, osoby se zdravotním postižením, lidi bez domova, lidi žijící osamoceně a nízkopříjmové domácnosti.

Je třeba vzít v úvahu, že zranitelnost je utvářena jak zdravotním stavem, tak okolnostmi. Například starší osoba žijící sama může být ohrožena kvůli izolaci, nejen kvůli věku. Mladý pracovník venku může být ohrožen kvůli dlouhodobému vystavení. Nízkopříjmová rodina může být ohrožena, protože si nemůže ochladit domov. Migrující domácnost může být ohrožena, pokud varování nejsou dostupná v jazyce, kterému rozumí.

Řešení by měla účastníky povzbuzovat ke zkoumání, kde se riziko horka vyskytuje nejakutněji. Ulice, hřiště, autobusové zastávky, školy, pečovatelské domy, pracoviště, veřejná doprava a soukromé domy se mohou stát nebezpečnými. Noční horko je obzvláště důležité, protože lidé potřebují nižší teploty k zotavení.

Musí být také zohledněn přístup k podpoře. Někteří lidé nemusí být schopni cestovat do ochlazovacího centra, nemusí vědět, že podpora existuje, nemusí důvěřovat úřadům nebo nemusí dostávat digitální varování. Informace by proto měly být srozumitelné, vícejazyčné a dostupné prostřednictvím důvěryhodných místních kanálů.

Účastníci by měli také zvážit závislosti na infrastruktuře a které místní úřady je třeba konzultovat. Rizika spojená s horkem se mohou zhoršit během výpadků elektřiny, nedostatku vody, narušení dopravy nebo tlaku na zdravotní služby. Silný návrh by proto měl přemýšlet nad rámcem izolovaných zásahů a zvážit, jak podpůrné systémy fungují pod tlakem.

Horko by mělo být chápáno jako otázka péče a důstojnosti. Reakce by se měly vyvarovat obviňování jednotlivců za to, že „nezvládají situaci“, a místo toho řešit podmínky, které činí lidi nebezpečně zranitelnými: nekvalitní bydlení, nedostatek stínu, sociální izolaci, nepřístupné informace a nerovný přístup k ochlazení.

Nejdůležitější je, aby mladí lidé a dotčené skupiny měli viditelný vliv na proces. Neměli by pouze poskytovat data, příběhy nebo neplacenou práci pro rozhodnutí učiněná jinými.

Příklady existujících řešení

Systémy mlžného chlazení

Jedním z příkladů existujícího řešení boje proti extrémnímu městskému horku je využití systémů mlžného chlazení ve veřejných prostorech. Experimentální studie z roku 2019 testovala nadzemní rozprašovače mlhy navržené ke snižování teplot v městských oblastech během vln veder, zejména poblíž zranitelných míst, jako jsou školy, nemocnice a pečovatelské domy. Systém využíval jemné vodní spreje uvolňované prostřednictvím trysek nad hlavou, čímž vytvářel odpařovací chlazení, které snižovalo okolní teplotu vzduchu a zlepšovalo venkovní komfort. Výzkumníci zjistili, že nejúčinnější nastavení snížilo místní teploty až o 7,4 °C a významně zlepšilo tepelný komfort lidí využívajících tento prostor.

Studie také zdůraznila, že tyto systémy mohou být relativně nízkonákladové, energeticky účinné a snadno instalovatelné ve srovnání s rozsáhlými projekty městské přestavby. Kromě ochlazování vzduchu bylo zjištěno, že mlžné systémy pomáhají snižovat prach a znečišťující látky v okolním prostředí. Protože technologie může být rychle implementována a přizpůsobena různým městským prostředím, výzkumníci ji identifikovali jako praktické a škálovatelné řešení, které pomáhá městům chránit zranitelné skupiny během období extrémního horka.

SMS upozornění na vlny veder

V Mariboru spustila samospráva bezplatný systém varování před vedry založený na SMS, který posílá obyvatelům upozornění dva dny před očekávanými vlnami veder a umožňuje lidem připravit se, zkontrolovat příbuzné a upravit každodenní aktivity.

Systémy „Be a Buddy“

V New Yorku zahájilo zdravotnické oddělení v roce 2020 program „Be a Buddy“ za účelem posílení komunitní podpory a ochrany zranitelných obyvatel během extrémního horka. Prostřednictvím této iniciativy místní organizace v nízkopříjmových čtvrtích získávají dobrovolníky k budování vztahů se staršími lidmi, zejména s těmi, kteří žijí sami, bez klimatizace nebo s chronickými fyzickými či psychickými onemocněními. Během vln veder dobrovolníci kontrolují tyto obyvatele, aby pomohli zajistit jejich bezpečnost a pohodu.

Městské plachty

Studie Benefits of street sun sails to limit building cooling needs in a Mediterranean city zkoumá, jak mohou městská stínicí řešení pomoci zabránit nadměrnému horku ve městech. Výzkum se zaměřuje na využití textilních slunečních plachet instalovaných nad ulicemi ke snížení slunečního záření a okolních teplot v městském prostředí. Zjištění ukazují, že strategie stínění mohou významně zlepšit tepelný komfort obyvatel a zároveň snížit přehřívání interiérů a potřebu klimatizace v okolních budovách.

Literatura k dalšímu zkoumání

- Mist cooling systems: Ulpiani, G., Giuseppe, E. D., Perna, C. D., D'Orazio, M., & Zinzi, M. (2019). Design optimization of mist cooling for Urban Heat Island mitigation: experimental study on the role of injection density. IOP Conference Series. Earth and Environmental Science, 296(1), 12025.
- Mist cooling systems
- Be a Buddy systems
- Garcia-Nevado, E., Duport, N., Bugeat, A., & Beckers, B. (2021). Benefits of street sun sails to limit building cooling needs in a Mediterranean city. Building and Environment.

Recommendations and Insights for future work packages

These insights are based on all stakeholder and youth consultations.

Youth Overwhelm and Crisis Fatigue Shape Engagement. Many young people feel overwhelmed by multiple simultaneous crises, including climate change, economic insecurity, and geopolitical instability. Information overload and catastrophic narratives can lead to emotional fatigue or disengagement. Youth motivation increases when climate action feels achievable, local, and capable of producing visible results.

Structural Barriers Limit Youth Participation. Economic and social conditions significantly affect young people's ability to participate in climate action. Housing insecurity, low wages, health issues, and demanding work or study schedules can leave youth in "survival mode," limiting their capacity for civic engagement. Financial and logistical barriers, such as unpaid participation, travel costs, and time commitments, also exclude many young people.

Trust, Agency, and Visible Impact Are Crucial. Youth participation declines when consultation processes feel symbolic or when outcomes are unclear. Engagement becomes meaningful when young people can see how their input influences decisions and produces visible change. Role clarity, peer role models, and tangible results significantly increase motivation.

“Youth Washing” Remains a Significant Risk. A recurring concern is that youth are invited into engagement processes without real authority or decision-making power. This practice, sometimes referred to as “youth washing”, undermines trust and highlights the need to move from symbolic engagement toward genuine inclusion in governance and policy processes.

Use accessible and engaging formats. Engagement should extend beyond formal or technical settings by incorporating cultural platforms, creative entry points (e.g., gaming, fashion, food), and physical community spaces rather than relying solely on digital engagement.

Includes the positives. Youth want to be motivated and inspired by positive potential, rather than frightened.

Consider what is in it for them. Youth want to know what benefits there are in participating. They are often busy and overwhelmed, so there needs to be clear motivating factors.

Consider recording videos/presentations. This is more engaging and addresses some accessibility concerns.

The project is funded through Erasmus+ Programme’s grant support and brings together several partners, including Station, 100% for the Children, Youth and Environment Europe, and the European Youth Parliament.

